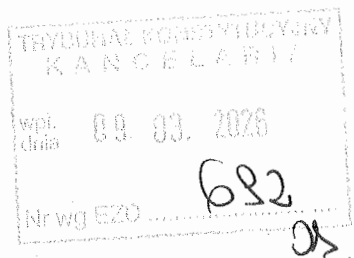

Warszawa, dnia 9 marca 2026 r.

**Posłowie na Sejm RP - wnioskodawcy
wniosku do Trybunału Konstytucyjnego
w sprawie o sygnaturze akt K 3/26
reprezentowani przez:
Marcina Warchoła – Posła na Sejm RP
Michała Wójcika – Posła na Sejm RP**

Trybunał Konstytucyjny
Al. Jana Christiana Szucha 12a
00-918 Warszawa

Sygn. akt: K 3/26

Wniosek grupy posłów

**o wydanie postanowienia o zabezpieczenie w sprawie zgodności z Konstytucją RP
art. 2 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego
oraz art. 26, 30 i 31 Regulaminu Sejmu RP**

I. Podstawa prawna wniosku

Działając na podstawie art. 755 § 1 i art. 730¹ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.; dalej: k.p.c.) w zw. z art. 36 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2393 ze zm.),

w związku z wszczęciem procedury wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego na podstawie zaskarżonych przepisów, tj. art. 2 ust. 2 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z

2018 r., poz. 1422 ze zm.), a także na podstawie art. 26, 30 oraz art. 31 Regulaminu Sejmu RP, z uwagi na poważne niebezpieczeństwo dokonania wyboru osób na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego na podstawie niekonstytucyjnych przepisów będących przedmiotem wniosku do Trybunału Konstytucyjnego, my niżej podpisani Postowie na Sejm RP – wnioskodawcy wniosku do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygnaturze akt K 3/26 niniejszym wnosimy o:

zabezpieczenie wniosku grupy postów z dnia 3 lutego 2026 r. w sprawie o sygnaturze akt K 3/26 poprzez zakazanie Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego na podstawie art. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, a także na podstawie art. 26, 30 i 31 Regulaminu Sejmu RP, a w konsekwencji nakazaniu Sejmowi RP zaniechania czynności zmierzających do wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego do czasu wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w niniejszej sprawie – pod rygorem nieskuteczności dokonanych wbrew zakazowi czynności,

Uzasadnienie

1. Istnienie poważnej wątpliwości konstytucyjnej.

Przedmiotem niniejszego postępowania jest ocena zgodności z Konstytucją RP:

- art. 2 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego,
- art. 26, 30 i 31 Regulaminu Sejmu RP,

które regulują zasady wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, w tym w akcie innym niż ustawa, mimo że – zgodnie z art. 197 Konstytucji RP – organizacja Trybunału powinna być określona ustawowo.

Zgodnie z ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w zakresie nieuregulowanym w ustawie do

postępowania przed Trybunałem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Dotyczy to – *lege non distinguente* – również przepisów przewidujących możliwość udzielenia zabezpieczenia. W konsekwencji w postępowaniu przed Trybunałem znajduje odpowiednie zastosowanie art. 755 k.p.c. stanowiący o zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych. W myśl § 1 wskazanego przepisu, „jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych”. Stosowany odpowiednio w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym art. 755 § 1 k.p.c. przyznaje Trybunałowi kompetencje do zabezpieczenia wniosku w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni. Do postępowania przed Trybunałem będzie miała zastosowanie odpowiednio część przepisów ogólnych o postępowaniu zabezpieczającym (art. 730-746 k.p.c.). Stosownie do art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenia oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Wnioskodawcy w niniejszej sprawie mają interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, bowiem stanowią reprezentację osób wybranych do Sejmu RP w wolnych, demokratycznych wyborach i dysponują legitymacją demokratyczną oraz formalną do udziału w zgłaszaniu kandydatów oraz wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Przysługuje im także legitymacja materialna i formalna do złożenia wniosku o zbadanie zgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy oraz Regulaminu Sejmu RP, co w niniejszym postępowaniu uczynili.

W rozpoznawanej przez Trybunał Konstytucyjny sprawie zachodzi poważna i realna wątpliwość konstytucyjna, poparta utrwalonym orzecnictwem Trybunału Konstytucyjnego, zasadą wyłączności ustawy, zasadą zwierzchnictwa Konstytucji nad całą działalnością Sejmu (U 4/06), a także innymi zasadami konstytucyjnymi, w tym legitymacji demokratycznej (art. 2 i 4 Konstytucji RP) oraz ciągłości działania Trybunału Konstytucyjnego i ciągłości oraz indywidualnego charakteru kadencji sędziów Trybunału (art. 194 ust. 1 Konstytucji RP).

Postępowanie dotyczące wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego z uwagi na szczególną pozycję ustrojową Trybunału w demokratycznym państwie prawnym, ma fundamentalne znaczenie ustrojowe. Ewentualny wybór na stanowiska sędziów Trybunału na podstawie niekonstytucyjnych przepisów może doprowadzić do kryzysu konstytucyjnego polegającego na uniemożliwieniu Trybunałowi wykonywania jego kompetencji w konstytucyjnie określonym składzie 15 sędziów (art. 194 ust. 1 Konstytucji).

Udzielenie zabezpieczenia polega na zakazie skierowanym do uczestników postępowania w niniejszej sprawie, tj. do Sejmu RP. Zatem w niniejszej sprawie nie istnieje konieczność odwołania się przez Trybunał Konstytucyjny do zasady rozszerzonej mocy (powszechnej) orzeczeń Trybunału, wynikającej z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP. Uczestnik postępowania i zarazem adresat postanowienia (obowiązany) jest bowiem związany postanowieniem tymczasowym o udzieleniu zabezpieczenia z mocy samej ustawy.

W świetle dotychczasowej praktyki nierespektowania wyroków Trybunału Konstytucyjnego istnieje co prawda ryzyko nierespektowania przez Sejm RP zabezpieczenia wydanego przez Trybunał Konstytucyjny, tym niemniej zabezpieczenie takie należy uznać za konieczne, zważywszy poważne ryzyko ignorowania przez aktualną większość polityczną przyszłego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, ale jednocześnie umożliwienia podważenia tym samym prawidłowości i – co kluczowe – skuteczności wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego na podstawie przepisów, które następnie zostałyby uznane za niespełniające standardu konstytucyjności.

W szczególności udzielenie przez Trybunał Konstytucyjny stosownego zabezpieczenia pozwoli Prezydentowi RP na powstrzymanie się z odebraniem ślubowania do czasu wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny z uwagi na poważne wątpliwości co do prawidłowości procedury nominacyjnej na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

2. Ryzyko nieodwracalnych skutków

Wybór sędziów Trybunału Konstytucyjnego ma charakter ustrojowy, który może być – w razie dopełnienia wszystkich elementów procedury nominacyjnej – nieodwracalny w praktyce, wpływający bezpośrednio na skład organu stojącego na straży Konstytucji.

Jeżeli w trakcie trwania postępowania Sejm dokonałby wyboru nowych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, na podstawie przepisów, których konstytucyjność jest kwestionowana, to skutki te nie będą możliwe do pełnego usunięcia, doprowadzą do trwałej zmiany składu Trybunału na podstawie przepisów uznanych przez Trybunał za niekonstytucyjne, a w konsekwencji mogą podważyć zaufanie do orzeczeń wydanych w tym okresie, a także stanowić podstawę postępowań, których celem byłoby podważenie skuteczności orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w składzie z udziałem osób wybranych na podstawie przepisów, które Trybunał uznał za niezgodne z Konstytucją RP, a zatem wybranych w sposób oczywiście wadliwy.

3. Ochrona skuteczności przyszłego wyroku

Wnioskodawcy mają świadomość, iż zgodnie z dawniejszym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, szczególny charakter postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym powoduje, że przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu zabezpieczającym uznawane były za nieadekwatne do tego postępowania (zob. np. postanowienia TK: z 24 października 2001 r., SK 28/01, OTK ZU nr 1/A/2002, s. 118; z 11 maja 2004 r., K 15/04; z 22 lutego 2006 r., K 4/06; z 4 października 2006 r., K 31/06, OTK ZU Nr 9/A/2006, poz. 135; z 11 kwietnia 2007 r., K 2/07, OTK ZU Nr 4/A/2007, poz. 43).

Stan ten jednak uległ zmianie (zob. postanowienia TK: z 30 listopada 2015 r., K 34/15; z 14 grudnia 2023 r., K 29/23; z 24 kwietnia 2024 r., K 2/24; z 8 maja 2024 r., U 4/24, z 25 września 2025 r., K 5/25; zob. też: M. Walasik, (w:) T. Ereciński, A. Jakubecki (red.), *System Prawa Procesowego Cywilnego. Tom V. Postępowanie zabezpieczające*,

Warszawa 2016, rozdział VIII, pkt. 1.2.1; M. Jackowski, „Zabezpieczenie powództwa” a postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym, PiP 2011, z. 5, s. 19–30) i począwszy od 2015 r. Trybunał Konstytucyjny uznaje za dopuszczalne stosowanie środków zabezpieczających (tymczasowych) poprzez odpowiednie stosowanie przepisów k.p.c. także w postępowaniach w ramach tzw. kontroli abstrakcyjnej.

Trybunał Konstytucyjny uznaje, że istnienie przepisu dotyczącego zabezpieczenia w ramach rozpoznawania skargi konstytucyjnej nie wyłącza możliwości wydawania postanowień zabezpieczających w innych sytuacjach, zwłaszcza gdy przemawia za tym konieczność zapobieżenia kryzysowi konstytucyjnemu. W ocenie wnioskodawców byłoby to co prawda niedopuszczalne w zakresie w ogóle odmowy stosowania ustawy, a także w odniesieniu do kompetencji wyłącznych o charakterze konstytucyjnym i normowanych wyłącznie oraz wprost w samej Konstytucji (jak w sprawie K 34/15, w której zabezpieczenie nie odnosiło się do ustawowej lub regulaminowej podstawy prawnej wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego w rozpoznawanej sprawie, lecz wprost do kompetencji konstytucyjnych Sejmu).

Zastosowanie środka zabezpieczającego przez Trybunał nie jest zatem wykluczone, a co więcej – jest w ocenie wnioskodawców konieczne na podstawie stosowanych odpowiednio przepisów k.p.c. o zabezpieczeniu – w zakresie wykonywania kompetencji czy szerzej – czynności – które normowane są jedynie w aktach niższej rangi, w szczególności w ustawie, w zakresie objętym kontrolą konstytucyjności.

Nie można uznać, iż art. 79 oraz art. 86 ust. 2 z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym normują wspomnianą kwestię w sposób wyczerpujący i jedynie dopuszczalny, a w konsekwencji wykluczają rozstrzygnięcie tymczasowe w ramach tzw. kontroli abstrakcyjnej – do czasu wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Nie stanowi też wyjścia poza ramy kompetencyjne samego Trybunału, skoro wynika z odpowiedniego stosowania w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym ustawy procesowej taki instrument zabezpieczający przewidującej.

Celem zabezpieczenia w niniejszej sprawie nie jest „zawieszenie” obowiązywania zaskarżonych przepisów do czasu wydania ostatecznego orzeczenia, lecz

zakazanie wykonywania przez upoważnione organy wykonywania kompetencji w trybie i na zasadach przewidzianych w zaskarżonych przepisach do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny o ich hierarchicznej zgodności (konstytucyjności). Udzielenie zabezpieczenia nie oznacza zatem „zawieszenia” ustawy ani zamrożenia jej obowiązywania, a jedynie do wykonywania kompetencji z niej wynikających dla określonych podmiotów – w niniejszej sprawie w przypadku Sejmu będącego z mocy ustawy uczestnikiem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. Wydanie zabezpieczenia zmierza każdorazowo do zapewnienia urzeczywistnienia podstawowej funkcji Trybunału Konstytucyjnego, jaką jest sanacja stanu konstytucyjności prawa, czyli hierarchicznej zgodności norm prawnych.

Natomiast ewentualne zaniechanie zastosowania odpowiedniego środka zabezpieczającego zgodnie z treścią niniejszego wniosku prowadziłoby do powstania stanu oczywiście niekonstytucyjnego i z tego punktu widzenia nie tylko niepożądanego, ale wręcz niedopuszczalnego. W tym kontekście przepisy k.p.c. odpowiednio stosowane w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym powinny być poddane wykładni prokonstytucyjnej. W przeciwnym bowiem razie istnieje ryzyko w niniejszej sprawie powstania nieodwracalnych skutków prawnych mimo zaskarżenia przepisów stanowiących podstawę czynności, które w konsekwencji byłyby wadliwe z uwagi na niekonstytucyjność ich podstawy prawnej, a jednocześnie w sytuacji pełnej świadomości ich wadliwości po stronie podmiotu je stosującego (w niniejszej sprawie większości sejmowej dokonującej wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego). Tym samym istniałoby ryzyko doprowadzenia świadomie i wprost do nieodwracalnego, niekonstytucyjnego skutku wbrew orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego i niejednokrotnie – w wypadku regulacji o charakterze ustrojowym – bez możliwości odwrócenia takich niekonstytucyjnych skutków.

Brak wydania przez Trybunał Konstytucyjny zabezpieczenia w niniejszej sprawie mógłby doprowadzić do sytuacji, w której wyroki Trybunału Konstytucyjnego, a także inne czynności dokonywane przez Trybunał na podstawie Konstytucji i ustaw z udziałem osób wadliwie wybranych na stanowiska sędziów Trybunału, staną się iluzoryczne, ich skuteczność zostanie co najmniej osłabiona przez wcześniejsze, nieodwracalne działania Sejmu.

Wydanie stosownego zabezpieczenia w niniejszej sprawie służy więc zachowaniu realnej skuteczności orzeczenia, ochronie konstytucyjnego porządku ustrojowego, zapobieganiu naruszeniom, które mogłyby mieć charakter trwały.

Obsadzenie stanowisk sędziowskich następuje wraz z dopełnieniem ostatniej czynności doniosłej prawnie, tj. złożeniem skutecznie ślubowania osób wybranych na sędziów Trybunału wobec Prezydenta, derogacja podstawy prawnej ich wyboru ma ten skutek, że w sytuacji wstrzymania się przez Prezydenta z odebraniem ślubowania dalsze postępowanie w tym zakresie, tj. po dokonaniu wyboru przez Sejm na podstawie niekonstytucyjnych przepisów, powinno zostać przerwane i zamknięte (zob. tak wprost wyrok TK w sprawie o sygn. K 34/15). Dokończenie tego postępowania będzie niedopuszczalne w sytuacji, gdy podstawa prawna jednego z jego etapów zostanie uznana przez Trybunał za niekonstytucyjną.

4. Proporcjonalność środka

Zakaz czasowego dokonywania wyboru sędziów TK nie paraliżuje funkcjonowania państwa, ma charakter przejściowy, służy ochronie wartości konstytucyjnych, zapobiega powstaniu nieodwracalnych skutków. W związku z tym, zważywszy podane powyżej argumenty, środek ten jest więc proporcjonalny, konieczny i adekwatny.

5. Konkluzja

W świetle powagi zarzutów konstytucyjnych, ryzyka nieodwracalnych skutków, konieczności zapewnienia skuteczności przyszłego wyroku udzielenie zabezpieczenia jest w pełni uzasadnione. Wydanie przez Trybunał Konstytucyjny postanowienia o zabezpieczeniu polegającego na zakazaniu Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego na podstawie art. 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego, a także na podstawie art. 26, 30 i 31 Regulaminu Sejmu RP, a w konsekwencji nakazaniu Sejmowi RP zaniechania czynności zmierzających do wyboru na stanowiska sędziów Trybunału Konstytucyjnego do czasu wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku w niniejszej sprawie – pod rygorem nieskuteczności dokonanych wbrew zakazowi czynności jest ponadto uzasadnione z uwagi na zapowiadany przez Marszałka Sejmu zamiar wyboru sędziów Trybunału

Konstytucyjnego z rażącego naruszeniem terminów wynikających z przepisów prawa tj. art. 30 ust. 4 Regulaminu Sejmu RP, który statuuje, że poddanie pod głosowanie wniosków w sprawie wyboru lub powołania przez Sejm poszczególnych osób na stanowiska państwowe określone w art. 26, 27-29 nie może odbyć się wcześniej niż siódmego dnia od dnia doręczenia postom druku zawierającego kandydatury, chyba że Sejm postanowi inaczej. Zgodnie z pismem Marszałka Sejmu z dnia 9 marca 2026 r. w sprawie wyznaczenia terminu na zgłaszanie kandydatur na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, termin na ich zgłoszenie został wyznaczony na dzień 11 marca na godz. 12.00, zaś zgodnie z wypowiedziami medialnymi Marszałka Sejmu ich wybór miałby być przeprowadzony „w tym tygodniu” (czyt. do 13 marca 2026 r.) – tj. przed upływem 7-dniowego terminu wynikającego z przywołanego powyżej przepisu art. 30 ust. 4 Regulaminu Sejmu RP.

Ponadto, co istotne podstawą prawną, w oparciu o którą ma nastąpić zgłoszenie kandydatur na sędziów TK, zgodnie pismem Marszałka Sejmu z dnia 9 marca 2026 r. w sprawie wyznaczenia terminu na zgłaszanie kandydatur na sędziów Trybunału Konstytucyjnego, są przepisy Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, kwestionowane we wniosku o sygn. akt K 3/26 (tj. m.in. przepis art. 30 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej).

Wnosimy zatem jak na wstępie.

Załączniki:

1. Cztery odpisy wniosku,
2. Kopia pisma Marszałka Sejmu z dnia 9 marca 2026 r. w sprawie wyznaczenia terminu na zgłaszanie kandydatur na sędziów Trybunału Konstytucyjnego.